

REFERAT MOBILITETS- OG MARKEDSKOMITEEN 29.05.2019

Medlemmer: Kari Steinsland fra Skyss, Kjersti D. Nordgård fra Brakar, Lars Sigurd Eide fra Troms fylkestrafikk, Camilla Berntzen fra Jernbanedirektoratet, Hege Forsberg Krogh, Hedmark Trafikk, Christel Reinertsen, VKT, Hanne Nettum Brevik fra Entur, Stine Fredriksen fra Markedsforum/Opplandstrafikk,

Sekretariat: Olov Grøtting, Kollektivtrafikkforeningen
Reidun Eckhoff, Kollektivtrafikkforeningen i sak 12 og 13
Elisabeth Helene Berge, Kollektivtrafikkforeningen i sak 17 Planleggingskomiteen

9/19 Referat fra møtet 05.03.2019

Vedtak: Referatet ble godkjent.

10/19 Mobilitet rundt om i landet

Hedmark:

- **Hvilke mobilitetstjenester har vi i dag:**
 - Ordinært kollektivtilbud (buss)
 - Noe bestillingsruter
- **Hvilke mobilitetstjenester planlegger vi:**
 - Smart Transport i Distrikt
 - Midler fra forskningsrådet
 - SINTEF driver prosjektet
 - Follidal kommune, pasientreiser, HelseInn, Hedmark Trafikk FKF
 - Smart Transport in Rural Areas (i/for Kollektivtrafikkforeningen)
 - Mulig deltakelse i en nordisk pilot
 - Ellers vil videre arbeid med mobilitetstjenester naturlig inngå i det nye fylket etter sammenslåingen
- Hadde tidligere et felles prosjekt ift pasientreiser. Finnes Helseekspress nå, men det som var tidligere var et enkelt tilbud ift gratis kollektivtransport. Sykehuset Innlandet trakk seg ut.

- Har i flere år hatt samarbeid ift båt på Mjøsa.

Oppland:

- Har stort sett reiselivsprosjekter på gang. Grønn og sømløs reise til skidestinasjonene m.m.
- Politisk vedtak på å utrede HentMeg

Skyss:

- Hva er mobilitet og hva er kollektivtransport? Kollektiv er massetransporten. Det er det som har vært fokuset og man har fått finansiering på så langt.
- Utvikler region-stamlinjer.
- Bergensbanen – Jernbanedirektoratet – avtale om rute-, takst- og billettsamarbeid.
- Mobilitetspunkt utvikles
 - Koblingspunkt mellom ulike modaliteter.
 - Interaktive skjermer, 3 steder.
- Mobilitetslaboratorium i oppstart.
 - Del av konkurransen smartere transport.
 - Hordaland fk, Bergen og SVV sammen.
- Ikke fullintegret med bysykler enda – men et potensiale her som er modent.
- Stor økning i antall reisende med bybanen.
- Nedgang i biltrafikk og vekst i kollektiv.
- Skal flytte kontor fysisk og skal slås sammen til Vestland fk
- Ny organisering.
- SmartBy-initiativ – test av selvkjørende
- Bestillingstransport i Odda – høsten 2019
- Mange som etterspør samarbeid – eksterne aktører

VKT:

- VKT og Telemark avtale med VY.
- Fylkeskommunen fått midler – MaaS-prosjekt.
 - Samarbeid sammen med sykehuset i Vestfold – skal utforme MaaS-plattform
- Flex/HentMeg-tilbud i Horten - oktober

- Regionsammenslåing tar mye tid

Jernbanedirektoratet:

- Tenker alltid mobilitet.
- Ser på mobilitetsbehov i stedet for direkte banestrekning.
- Planter tanken om mobilitet i alle strategiske dokumenter.
- Entur er et verktøy for å lage sømløse reiser på tvers.
- Jobber langsiktig med sømløse reiser.
- Trafikkpakkene som er i anbud til togoperatørene – viktig å være i forkant og tenke mobilitet.
- Salg og distribusjonsstrategi – viktig med grensekryssende fokus.
 - Jernbane overordnet
 - Men også øvrig kollektivtrafikk – hvordan dette henger sammen
 - Samarbeid med Entur.

Entur:

- Viktigst å få dataflytene til å gå
- Jobber med det som befinner seg «under havoverflata» - det er 90 % av produktet/tjenesten.
- Flere og flere blir oppmerksom på at Entur finnes
- Visning av mobilitetsalternativer
 - Kollektivreiser og bysykler – jobber med flere nye mobilitetsformer
- Tett dialog med kollektivaktørene om nye mobilitetsformer
- Jobber med bestillingstransporter
- ODIN – jobber med transport over grenser
 - Nordisk reiseplanlegger
- Samkjøringsapper
- Samarbeid med Kollektivaktørene

Troms fylkestrafikk:

- Konsolidering
- Er i ferd med å inngå arrangert ekteskap med Finnmark, noe som tar mye tid
- Rammebetingelsene for å få til samarbeid er ikke tilstede
- Har også utfordringer i forhold til bompenger og oppstart av kontrakter
- Skal kjøre i gang tilbud om fritidsreiser – etter modell fra Ruters prosjekt i Asker.

- Har to som jobber med mobilitet.

Brakar:

- Jobber med regionreform – har mye å gjøre.
- Mange eksterne aktører som banker på døra.
- Ble mobilitetsaktør – vedtatt av fylkeskommunen – i fjor sommer. Ikke fått ekstra ressurser til det.
- Selvkjørende buss i Kongsberg
 - Gått ganske lenge.
 - Lagt ned vanlig buss på dagen.
 - Mellom Teknologiparken og Kongsberg knutepunkt.
 - Må rydde i hvilken rolle de nye leverandørene av selvkjørende etc skal ha. Skal de anskaffes via ordinære kontrakter?
 - Økt farten til 16 km/t, noe som bedrer trafiksikkerheten
- HentMeg
 - Samarbeid med Kolumbus og Spare Labs
 - Kongsberg
- El. Bysykelordning, Lier – Kongsberg
 - Jobber med finansiering
 - Usikker på når og i hvilket omfang det kommer i gang
- Samme Vei – Midtfylket
- Idestadiet:
 - Selvkjørende buss, Hallingdal
 - E-scooter, Drammen
 - Bildeling elbiler

Digital tjenesteutvikling

Diskusjon og innspill med forventninger til veikartet:

- Veikartet skal legge grunnlaget slik at vi jobber bedre sammen, og at vi får opp hastigheten på det vi skal jobbe med.
- Har forventninger om at her kommer det verktøy som gir retningslinjer for valg, som kan brukes i medlemmenes strategiske dokumenter.
- Det er veldig ulik størrelse på medlemmene. Utopisk å tro at de små medlemmene skal klare å få til digitale tjenester alene.

- Det koster for mye å få dette til hver for en. Vi må jobbe sammen.
- Det skal skape en omforent forståelse med hvilken vei vi skal gå.
- Ivareta aspektet med hva man har mulighet til å gjøre. Man må ta med det videre i arbeidet.
- De ulike aktørene i dette – hvilken rolle skal de ulike aktørene ta i dette bildet. Det må diskuteres og gjøres mest mulig solid.

12/19

Innovasjonsgruppa

Camilla Berntzen er leder i Innovasjonsgruppa, og Reidun Kvitberg Eckhoff er ansvarlig fra sekretariatet.

Gruppa har hatt to møter, og diskuterer hvordan de skal gjøre denne jobben.

Dette er nybrottsarbeid, noe som ikke er gjort tidligere, i alle fall ikke i vår bransje. Det er viktig å finne en god måte å jobbe på for å velge ut hva man skal ha.

Det er viktig å arbeide med metodikkene vi skal bruke.

Gjennomføring – se modell vedlagt:

- Sekretariatet gjennomfører workshopene.
- Forum/komitee velger case gjennom Stark-krysset i møtet, der det er liten innsats og stor effekt.
- Det gjennomføres en ekstra runde på den beste ideen i workshopen med aktørene fra forumet eller komiteen for å foredle ideen videre.
- Sekretariatet siler ideene, og kan ev. sende tilbake til komitee/forum for ytterligere foredling.
- Så går caset til Innovasjonsgruppa, der målet er å videreforedle det og finne et testlaboratorie. Alternativt er det ikke mulig å gjennomføre.

Vedtak:

Innovasjonsgruppa arbeider med mandatet, som legges fram for Mobilitets- og markedskomiteen i neste møte.

Mobilitets- og markedskomiteen får framlagt rapport fra Innovasjonsgruppa fortløpende i hvert møte.

Mobilitets- og markedskomiteen vurderer fortløpende behovet for forbedringer eller endringer etter innspill fra Innovasjonsgruppa.

13/19

Mobilitetspakken

Mobilitetssiden ser bra ut.

Mobilitets- og markedskomiteen ønsker å lage en boks med «Prosjekter». Det er viktig at man finner en måte å oppdatere denne boksen på ved hjelp av komiteen.

14/19

Kollektivbarometeret og nye spørsmål

Utsettes.

15/19

Regionreformen

Skyss:

Vil bli kollektivselskapet for nye Vestland i form av en fylkeskommunal ytre eining. Organisasjonskartet er på plass.

Innlandet:

Kollektiv skal ligge på Lillehammer. Blir en del av fylkeskommunen. Lederne er på plass. Har samarbeidet mye i mange år, har felles reisekort, mange priser og produkter som er behandlet nå. Ny nettsideleverandør er på plass.

Vestfold og Telemark:

Alle skal inn i fylkeskommunen. Usikker på om det skal beholdes et merkenavn. Trond Myhre fått jobben som sektorleder mobilitet, noe som er veldig bra. Det vil komme 3 teamledere under sektorleder. Må gjøre en jobb med soner, priser og apper. Skal økes med noen få personer til.

Troms og Finnmark:

Kommer ikke til å hete Troms fylkestrafikk. Kommer ikke noe nytt merkenavn med det første.

Viken:

Det som ble vedtatt for et drøyt halvår siden er at det skulle samordnes billettkategorier. Planlagt sømløs billettering 01.01.2020 – vil holde hardt å klare det innen fristen. Samarbeid med Entur for sømløse billetter. Østfold kollektivtrafikk er plassert inn i organisasjonskartet. Brakar AS og Ruter AS er ikke tatt inn.

16/19

Felles piktogrammer

Christian Nordstrøm, designansvarlig Ruter orienterte:

Alt skal gå på premissene til kundene - det de har behov for.

Alt kan deles med alle de andre kollektivaktørene. Ruter har bl.a. brukt industridesignere til å lage noen søyler. De kjøper ofte hylleware om det er god nok kvalitet.

De jobber med mange ting, og alt skal henge sammen. Kundens opplevelse skal være at det henger sammen.

TID-programmet. 10 + ansatte jobber med det.

- Opprettet i 2008
- Utvikling av prinsipper, verktøy og produkter for kollektivtrafikken i Oslo og Akershus.
- Tar mye tid å lage ting enkelt – vi er oftest bedre på å lage komplekse ting.
- Informasjon skal være riktig – sanntid er ikke alltid sann osv. Man etterstreber å gjøre ting bedre.
- Alt skal være enkelt for deg – bra for alle.
- Alle har de samme basisbehovene.
- Piktogrammer
 - 10 år siden det startet
 - Oppdraget var å lage noe enkelt for kunden og tilgjengelig for alle
 - Forene det som gjaldt for 5 ulike selskaper
 - Krevende arbeid

- Lagde en god løsning, brukes flere steder og på alle flater
- Skjermbruk
 - Piktogrammene blir ikke optimale på digitale flater
 - Må justere piktogrammene slik at de blir helt tydelig på digitale flater
- Status
 - Invitert inn Entur, VY og Bane Nor
 - Friske opp piktogrammene og ferdigstille
 - Noen vil ha en brand-vri på sine piktogram
 - Man tilbyr andre å bruke det samme. Men kan ikke bestemme hvordan det brukes.
- **Hvilken mulighet har vi for å samkjøre enda mer?**
 - Ruter har ISO-standard og har ikke noe branding.
 - **Hvor mye bør man samkjøre? Hvor mye bør man ikke samkjøre?**

Entur: Spilte inn denne saken for at man ser behovet for felles piktogrammer.

Diskusjon:

- Vi bør samkjøre mest mulig.
- Hvor mye penger skal man bruke på dette.
- Man kan være individuell på toppen – i forhold til hvilke farger man bruker.
- Her kan man bytte ut piktogram-bibliotek etter hvert som man trenger det.
- Veldig bra arbeid – og en god ide å standardisere det
- Felles piktogram kan ligge i bunnen – mens man kan lage en ny grafisk profil i tillegg.
- Nyttig å bruke piktogrammene som base for de som nå slår seg sammen og skal lage ny profil.
- Vi må bli enige om hvordan vi lager nye behov ift. Utvikling og tilgjengeliggjøring.
- Hva med førerløs buss? El-scootere?
- Hvis vi skal ha en felles base – så må noen ha redaktøransvaret.

Konklusjon:

Vi må formalisere dette ved å lage et opplegg for det. Det må etableres en gruppe og redaktøransvar for å ta dette videre.

Mobilitets- og markedskomiteen tar det opp som sak i neste møte.

17/19

Diskusjoner og orienteringer

- **Planleggingskomiteen Kollektivkonferansen**

Elisabeth Helene Berge orienterte. Se presentasjon.

- **Ny begrepsbruk**

Tas opp senere.

- **Rutetabeller?**

Gjør ikke mer pr. i dag.

18/19

Eventuelt

Høring - Forskrift om gjennomføring av kommisjonsforordning (EU) 2017/1926 om multimodal reiseinformasjonstjeneste

Kollektivtrafikkforeningen bruker Ruter sitt forslag og gjør det om til et generelt forslag fra bransjen.

Oslo, 29. mai 2019

Olov Grøtting